

Hafta Sonu Sohbeti

– S.Karagöz · 15 Ekim 2016

Özgür müyüz?

Toplum içinde istediğimiz gibi hareket edebiliyor muyuz?

İstedığımız gibi yeyip, içip,gezebiliyor muyuz?

Hayır,hayır,hayır...Vallahi hayır..

Ben kendimi hiç de özgür hissetmiyorum mesela.

Mümkün müdür toplum kurallarına aykırı davranmak? Zaten öyle her bildiğinizi,aklınıza her geleni yapmaya kalkarsanız; anında toplum dışı kalır veya damgalanırsınız.

Birlikte yaşamının gerektirdiği ve gerek yazılı ,gerek ilahi,gerekse sözlü olarak bizlere sorumluluklarımızı hatırlatan birtakım kurallar vardır.

Bunlardan devletin; bireylerin yaşam kalitesini ve özgürlüklerini korumak amacıyla hazırladığı ve yazılı olanlarına yasa veya kanun diyoruz.

Mesela: kimsenin mal ve can güvenliğine tecavüz edemezsiniz .Bu kurallara uymamanız durumunda devlet dikilir karşınıza ve sizi cezalandırır.

Bir diğer kurallar dizisi:kaydı olmayan, çoğunluğun uyguladığı adabı-ı muaşeret ya da görgü kurallarıdır. Bunlar deneyimler sonucu ortaya çıkmış, saygı temelli kurallardır.

Teşekkür etmek,özür dilemek,çevremizi temiz tutmak vb. Bu kuralları ihlal etmeniz durumunda toplumu bulursunuz karşınızda ve sizi dışlar,yalnız bırakır.

Üçüncü kurallar dizisi: herkesin inançlarının belirlediği ilahi kurallardır ki bunlara uymamanız durumunda: (üstüne basa basa söylemek istiyorum!) sizi ancak tanrı yargılar ve cezalandırır.

Şimdiye kadar anlattığım kurallar saygı,sevgi temelli kurallardır ve hepimiz uymak zorundayız, amenna, başım üstüne.

"Başkasının özgürlüğünün başladığı yerde,sizin özgürlüğünüz biter!" buna da can-ı gönülden katılıyorum.

Bir kurallar dizisi var ki benim derdim onlarla.

Ne mi bunlar?

Temeli korkuya dayanan,bazen hurafeler,bazen kişilerin egosu,gelenek, göreneklerin de jenerasyonu neticesinde ortaya çıkmış,herkesin rahatsız olduğu ama ne hikmetse karşı koyamadığı toplumsal kurallardır.

Öyle çok örnekleri var ki birkaçını sıralamak isterim.

Giyim-kuşamınızı toplumun belirlediği çerçevede yapmak zorundasınız. Yaşınız kırkı geçmişse eğer; öyle pembe, mavi,yeşil renkli elbiseler giyemezsiniz.Siyah giyeceksiniz,siyah!

"Bir ayağı çukurda hala kendini genç sanıyor!" diye eleştiriye maruz kalırsınız.

Saçınız sakalınız toplumun istediği şekilde olmalı.Öyle bıyıklarınızı yer çekimine bırakır aşağı doğru kaymasına izin verirseniz ülkücü,kalın bırakırsanız komünist,sakalınızı gelişigüzel uzatırsanız İslamcı,saçınızı açık sarıya boyatırsanız hafif kadın damgasını yersiniz.

Hafta sonu takım elbiseyle,hafta içi eşofmanla dolaşamazsınız sokaklarda ."Kafayı yemiş!" diye, tuhaf tuhaf bakarlar adama.

Evinize bekar kiracı alamazsınız,komşular ortalığı ayağa kaldırır, çünkü onlar potansiyel ahlaksızlardır.Maazallah apartmanın namusu bozulur.

Bir akşam iş çıkışı,hava sıcak,yorgunsunuz, canınız soğuk bir şey içmek istiyor ve köşedeki restaurantın (varsa tabii!) önünde oturup garsona sesleniyorsunuz, içkiniz geliyor, tam ilk yudumu alacağınız anda yanınızdan geçenler kötü kötü bakıyor size.

"Utanmaz adam,ayyaş!! Kimbilir kimin karısını kızını kesiyor!! Bunu bu mekandan defetmeli!!"
Rahatsız olmaz mısınız?

Zorla da olsa,aileye verdiklerinin iki katı kadar kirayı ödeyerek bir ev tutuyorsunuz ve yalnız yaşıyorsunuz.Bir akşam kardeşiniz,kuzeniniz ya da memleketten bir akrabanız sürpriz yapıyor kapınızı çalıyor.

"Aman Allahım! ne büyük mutluluk." sarılıyorsunuz birbirinize.

Veeee..Komşu sesleri duyuyor, merakla kapısını açıyor .

" Vay,vay,vay..O da ne? Komşunun evine bir kadın gelmiş, hem de turist midir nedir,üstü başı bir garip.Çoluk çocuğun ahlakı bozulacak!!"

Yalnız yaşayan bir kadın veya erkek ,özellikle küçük yerlerde kolay kolay bir yerlerde oturup konuşamaz,ayırıppp!!

Şimdi bakalım bu kuralları hangi kategoriye sokabileceğiz?

Kanun mu?

Hayır, çünkü kanun insanların hak ve özgürlüklerini güvence altına alır.

Göğü kuralı mı ?

Hayır,topluluk olmak için birlik şarttır,dışlarsanız yalnız kalırsınız o zaman da kurala gerek yoktur.

Dini kural mı?

Hayır, çünkü dinlerde en büyük günah, birbirinin hayatına müdahale edilmesidir.Sizi rahatsız eden bir durum varsa uyarırsınız ama cezalandıramazsınız onu yargılamak,cezalandırmak Tanrının işidir.

Geriye ne kaldı?

Hiçbir şey.

Bazen öyle abartılıyor ki bu kurallar," Gözünün üstünde kaşın var!" boyutuna geliyor ve öyle ya da böyle şiddete maruz kalıyorsunuz.İnanın bunu yapanlar da yaptıklarını tasvip etmiyor ama o çarkın içinde dönmekten kendini kurtaramıyor.

Bağlamak gerekirse: birlikte yaşarken birbirimize karşı sorumluluklarımız olmalı ,başkalarının hakkına saygı göstermeliyiz,çocuklara örnek olmalıyız ..

Sınırlarımız olmalı ama o sınırları bizler hür irademizle belirlemeliyiz.

Kimse kimseye sınır çizmemeli ve herkes kanunların verdiği haklar çerçevesinde hayatını dilediği gibi yaşayabilmeli.

Gönlünüzce bir yaşam diliyorum.

Saygılarımla.

Sebahat Karagöz.